

Mette Blauenfeldt, Dansk Flygtningehjælp, 4. maj 2018

Flygtninges ankomst til Danmark og mødet med systemet

Mette Blauenfeldt, Center for Udsatte Flygtninge, Dansk Flygtningehjælp
CTP kursus – Ballerup – fredag d. 4. maj 2018

Dansk Flygtningehjælp - Integration

Lærdansk

CENTER FOR
UDSATTE
FLYGTNINGE

Integrationsnet

En del af Dansk Flygtningehjælp

**DANSK
FLYGTNINGE
HJÆLP
FRIVILLIG**

**FLYGTNINGE
HJÆLPENS
TOLKESERVICE**

Oplæggets gang

- ❖ Modtagelsen samt vilkår og muligheder har stor betydning for den enkelte flygtnings heling og integration
- ❖ Hvor mange flygtninge kommer ud til kommunerne lige nu ?
- ❖ Hvilken betydning har opholdstilladelsen for adgang til rettigheder ?
- ❖ Hvor længe kan man blive i Danmark?
- ❖ Hvordan modtages flygtninge fsva bolig, økonomi og integrationsprogram ?

Spørgsmål er meget velkomne!!

❖ Modtagelsen samt vilkår og muligheder har stor betydning for den enkelte flygtnings heling og integration

Risikofaktorer

- Traumatisk begivenheder i hjemlandet eller under flugten
- **Usikkerhed omkring asyl og ophold**
- Manglende socialt netværk og støtte
- **Adskillelse fra familien**
- Tab af social status
- Ændrede kønsroller
- **Lav socioøkonomisk status i eksillandet**
- Konfliktfyldt forældre/barn relation
- **Sprogvanskeligheder**
- Oplevet diskrimination
- Begrænset adgang til / brug af sundhedsydelser

Preserving and Improving the Mental Health of Refugees and Asylum Seekers, udarbejdet af Umar Ikram og Karien Stronks for the Health Council of the Netherlands., 2016.

Beskyttelsesfaktorer

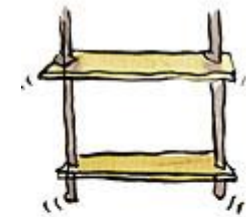
- Positive personlige coping-strategier med fokus på nutid og fremtid
- Socialt netværk og støtte
- **Familiesammenføring og nærhed til familie**
- Forældres åbenhed om traumatiserende begivenheder over for børn – aldersafstemt og sensitivt
- Opretholdelse af social status
- **Beskæftigelse**
- **Sprogkunderskaber**
- Praktisering af religion
- Adgang til kultursensitive sundhedsydelser
- **Egen varig bolig**

Tendenser i udlændinge- og integrationslovgivningen

Fra "fast og fair" "robust og retfærdig"
"fast, fair og konsekvent" – styr på tilstrømningen

Aktuelle tendenser:

- Sværere at opnå rettigheder
- Større fokus på beskæftigelse
- Færre asylansøgere hertil
- Hjemsendelse af afviste asylsøgere
- Mere fokus på kontrol og sikkerhed
- Inddragelse og nægtelse af forlængelse

❖ Hvor mange flygtninge
modtager kommunerne pt.?

Antal asylansøgere og flygtninge i Danmark

Antal asylansøgere og antal opholdstilladelser

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Asylansøgere	3.806	6.148	7.557	14.792	21.316 UMI: 2.144	6.266 UMI: 1.184	3.479	806 (1.kvt)
Opholds- tilladelser	2.249	2.583	3.889	6.104	10.849	7.494	2.749	Est 1.000 (nedsat fra 3.000)

Nationaliteter for asylansøgere

	Lande	2015	2016	2017
1	Syrien	8.608	1.253	864
2	Iran	2.787	300	148
3	Afghanistan	2.331	1.127	188
4	Eritrea	1.740	274	355
5	Statsløse	1.734	491	138
6	Irak	1.537	452	145

*Før 2015: En del fra
Somalia*

*I 2016/17: En del fra
Marokko*

❖ Hvilken betydning har
opholdstilladelsen for
adgang til rettigheder ?

Opholdsgrundlag i Danmark

- **Konventionsflygtninge (§7.1)** – forfulgt på grund af race, nationalitet, religion, politisk overbevisning eller tilhør til en særlig social gruppe
(Ophold gives for 2år, forlænges derefter hvert 2. år)
- **Beskyttelsesstatus (§7.2)**
(Ophold gives for 1år, forlænges derefter hvert 2. år)
- **Midlertidig beskyttelsesstatus (§ 7.3)**
(Ophold gives for 1år+1år+1år uden adgang til fam.samf., derefter hvert 2. år med adgang fam.samf.)
- **Kvoteflygtninge (§ 8)** (ny lov – ministeren fastsætter antal)
- **Familiesammenføring (§ 9)** (ægtefæller og børn)
- **Humanitær opholdstilladelse (§ 9b)**

Herudover studie, arbejde, EU-borgere, Au pair, religiøse forkyndere m.v.

Særlig adgang til rettigheder for flygtninge?

Sociale ydelser:

Stort set ikke længere særlige rettigheder forbundet med flygtningestatus:

- folkepension kræver samme optjening
- førtidspension kræver samme optjening

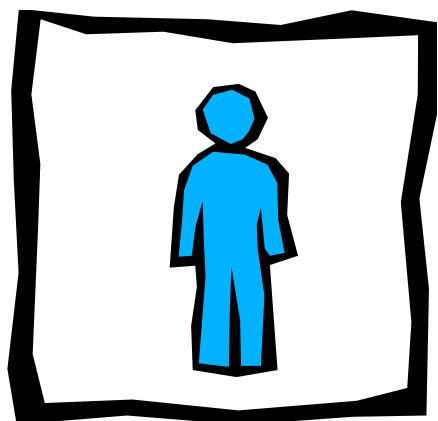
Dog: integrationsprogram, herunder ret til boliganvisning, 5 års danskuddannelse

Opholdsrettigheder:

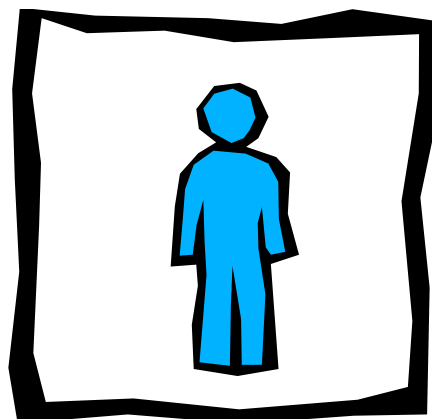
- Med beskyttelsesbehov fritages man for de fleste krav ifm familiesammenføring (bortset fra krav om gyldigt ægteskab) herunder at børn op til 18 år kan familiesammenføres
- Selvstændigt asylgrundlag betyder uafhængighed af ægteskabet
- Retten til et konventions- eller fremmedpas
- Indfødsretsansøgning 1 år tidligere

❖ Hvor længe kan man blive i Danmark?

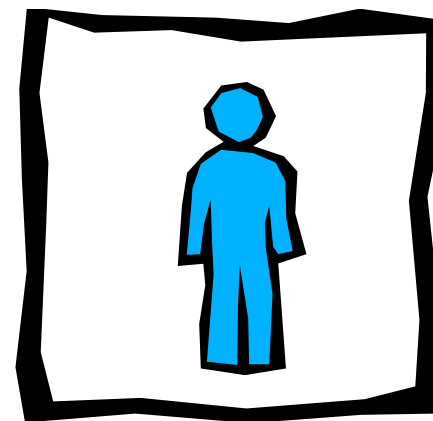
De retslige rammer for opholdet i DK

Midlertidig opholds-
tilladelse - alle!

Permanent opholds-
tilladelse.
(kan søges efter 8 år)

Statsborgerskab
(kan søges efter 8 år)

Betingelser for permanent ophold

Lov nr.102 februar 2016; og igen nye regler pr. 15. maj 2017(L154)

- > **Særreglerne for flygtninge ophævet**
- > **Grundlæggende krav:**
 - > opholdskrav: 8 år
 - > beskæftigelse: 3½ år ud af sidste 4 år; kun fuld tid og ikke uddannelse og i arbejde på tildelingstidspunktet
 - > danskkundskaber: prøve i Dansk 2
 - > kriminalitet (karens og udelukkelse)
- > **Supplerende ”integrationsrelevante” krav:**
 - > Opfylde mindst 2 ud af 4 krav:
 - 1) medborgerskab, 2) beskæftigelse i mindst 4 år, 3) prøve i Dansk 3 og 4) indkomst på 280.908 kr.Folke- og førtidspensionister kun 1 krav opfyldt.

Permanent ophold, fortsat

- > **Gebyr for ansøgning** – også for flygtninge: 4.000 kr.
- > **Øvrige krav**
 - > Ingen offentlig gæld (afvikles eller henstand)
 - > Ikke ydelser efter aktivlov/integrationslov mv.
 - > Ikke have modarbejdet afdækning af identitet
- > Fortsat visse muligheder for **dispensation**
 - > Handicap
 - > Særregler for unge mellem 18 og 19 år
- > **Trådt i kraft 15.5.2017**: gælder for ansøgninger, som er indgivet efter lovforslagets fremsættelse d.15. marts 2017
- > Sagsbehandlingstid max. 8 måneder

Permanent ophold, fortsat

Undtagelserne:

Beskæftigelseskravet:

- > personer i folkepensionsalder
- > Førtidspensionister, personer der passer syge familiemedlemmer
- > Unge inden det 19.år, hvis ubrudt i arbejde eller uddannelse

Undtagelse for andre krav (ikke kriminalitet og gæld):

- > DK's internationale forpligtelser, herunder Handicapkonventionen et/flere krav efter konkret vurdering

Fordeling på danskuddannelserne

Tal fra Lærdansk 2016

Danskuddannelse	1	2	3
Fordeling af flygtningekursister	39%	52%	9%

❖ Hvordan modtages
flygtninge fsva **bolig**,
økonomi,
integrationsprogram?

Flygtninges modtagelse i kommunerne

Flygtingene fordeles til kommunerne efter kvoter

- > Landstal 2018: 1000
- > Region Hovedstaden: 316. (København: 92, Gentofte 24, Frederiksberg: 22 – Vallensbæk: 1, Allerød: 1, Helsingør: 2)

Kommuner har integrationsansvaret:

- > Modtager og sikrer varig bolig
- > 1-årigt integrationsprogram (med mulighed for forlængelse op til fem år)
- > Danskundervisning med uddannelsesret i op til 5 år
- > Beskæftigelsesindsatser
- > Integrationsydelse frem til job

Integrationsloven

Lov nr.665 af 8.juni 2016

Fordeling og bolig (kun flygtninge):

Som udgangspunkt kan man ikke flytte så længe man er omfattet af integrationsprogrammet:

- > Flytning på eget initiativ:
 - > Ny kommune skal *forinden* godkende at overtage integrationsansvaret
 - > Ved manglende godkendelse: ikke program og mulighed for at miste den økonomiske hjælp
 - > Kommunen *skal* overtage ansvar ved flytning pga. arbejde (men OBS transporttid)
 - > Ingen boliganvisning i ny kommune
 - > Kommunen skal anvise varig bolig "*når muligt*"
- > Kommunen skal sørge for midlertidig bolig indtil varig bolig
- > Ingen boliganvisning ved statusskift

Anvisning af permanent bolig (integrationslov §§12-15)

- > **Krav til boligen:**
 - > Lovlig til beboelse; kan være delebolig
 - > Ikke i ghettoområde
 - > Permanent = tidsubegrænset
 - > at flygtningen har økonomi til huslejen (NB Hvis huslejen overstiger halvdelen af indkomsten kan fuld boligstøtte ikke nægtes, *men.....*)

Anvisning af midlertidig indkvartering -

Integrationslovens § 12, boligplaceringsbekendtgørelsens kapitel 7a og bekendtgørelse om betaling (BEK nr.1791 af 17/12/2015)

Indtil anvisning af permanent bolig **skal** kommunen anvise midlertidigt opholdssted

- > Lejelovens regler gælder ikke
- > Betaling efter takster i særlig bekendtgørelse
- > Kan i særlige tilfælde forblive indkvarteret på asylcenter (§ 12, stk.3)

Krav til midlertidigt opholdssted:

- > lovligt til beboelse
- > kan være beboelsesrum til deling (enlige) men visse hensyn
- > Ingen tidsbegrænsning og kan være uden for kommunen
- > Ministerbemyndigelse til nærmere regler for anvisningen

Betaling for ophold i midlertidig indkvartering

BEK nr.1217 af 21/11/2017 : 2018-takster

Månedlig max beløb:

Enlige med og uden børn:	2.236 kr.
Par uden børn:	4.098 kr.
Par med 1, 2 eller 3 børn.	4.472 kr.
Par med 4 eller flere børn:	4.844 kr.

❖ Hvordan modtages
flygtninge fsva bolig,
økonomi,
integrationsprogram?

Integrationsloven, økonomi

Økonomisk hjælp:

- > Løbende integrationsydelse for personer i programmet
- > Udgifter ved deltagelse i integrationsprogrammet (§ 23f)
 - > Dokumenterede, rimelige, skyldes deltagelse i program
 - > Transport: For alle på integrationsydelse – udgiften skal være rimelig
- > Hjælp i særlige tilfælde (kap.6):
 - > Enkeltudgifter: Fx etableringshjælp, udgifter ved behandling m.v. (§ 35) (OBS på principafgørelse fra 2015 vedr. transportudgifter efter § 82 til behandling – det er muligt!)
 - > Altid konkret individuel vurdering af egen betalingsevne, udgiftens rimelighed etc.

Integrationsydelse og "dansktillæg"

- > Opholdskrav for ret til uddannelses- og kontanthjælp (7 af 8 år)
(På vej 1/1 2019: 9 ud af 10 år plus et beskæftigelseskrav på 2½ år)
- > Integrationsydelse til alle, der ikke opfylder opholdskravet
- > Ingen ret til ferie for integrationsydelsesmodtagere
- > Dansktillæg eller bonus til modtagere af integrationsydelse ved bestået PD2 (1.500 kr. pr. måned i 6 måneder)

NB Anden økonomisk støtte til bolig:

- > *beboerindskudslån*
- > *boligsikring, men OBS på de nye loftsregler*
- > *flyttehjælp, og etableringshjælp*

Integrationsydelse – 2018-takster pr. måned

Brutto dvs. før skat (kontanthjælp i parentes)

Voksne (over 30 år):

>med børn (forsørgere) 8.653 kr. (14.993 kr.)

>uden børn 6.182 kr. (11.282 kr.)

Enlige forsørgere 12.364 kr. (14.331 kr.)

Unge (under 30 år)

>udeboende 6.182 kr. (7.272 kr.)

>hjemmeboende 2.664 kr. (3.509 kr.)

Nedsættes med 3% pr. 1. juli 2018

Optjeningsprincip for ret til børne- og ungeydelse

- Nye regler pr. 1. januar 2018 (L35 vedtaget i november 2017)
- Optjeningsperioden på retten til de fulde børne- og ungeydelse: fra 2 år til nu 6 år indenfor de seneste 10 år.
- Min. 6 års bopæl eller beskæftigelse for at opnå ret til de fulde børne- og ungeydelse.
 - Gradvis optjening til fulde ydelser over 6 år (halvårligt)
 - Eksempel på børne- og ungeydelse pr. kvartal: 0-2 år: 4.506 kr., 3-6 år 3.567 kr., 7-14 år: 2.808 kr., 15-17 år: 936 kr. (2018-takster)

Den nye optjeningsperiode vil have fuld virkning i år 2024

Kontanthjælpsloft

- > Loftet= loft over hvor meget man kan få i samlede ydelser
- > 23 individuelle loftsbeløb afhængig af civilstand, børn og ydelse
- > Under loftet: kontanthjælp/uddannelseshjælp/integrationsydelse + boligsikring + særlig støtte til boligudgifter efter aktivloven (§ 34)
- > Nedsættelsen: først reduktion i særlig støtte til boligudgifter og dernæst i boligsikring
- > Gælder fra det tidspunkt, hvor der søges hjælp
- > Trådte i kraft d.1.april 2016, men først virkning fra 1.oktober

Skærpet rådighedskrav – 225-timersreglen

- > Kravet: ret til fuld forsørgelseshjælp betinges af mindst 225 timers ordinært arbejde (inden for seneste 12 md.)
- > Konsekvens ved manglende opfyldelse:
 - > Ægtefæller: den enes ydelse bortfalder
 - > Enlige/ugifte: hjælpen nedsættes
- > Personkreds: modtaget hjælp i et år inden for seneste 3 år
 - > både ægtefæller og enlige (ikke enlige på integrationsydelsen)
 - > både modtagere af kontanthjælp og modtagere af integrationsydelse
 - > undtagelser og særregler, herunder:
 - > modtagere af integrationsydelse: par først efter optjening af ret til fulde børn- og ungeydelse; for par nedsættes hjælpen til voksentakst, ugifte undtaget

❖ Hvordan modtages
flygtninge fsva bolig,
økonomi,
integrationsprogram?

Integrationslov - integrationsprogram

- > Kommunen skal tilbyde nyankomne flygtninge og familiesammenførte et **individuel integrationsprogram** - pligt til at deltage aktivt i programmets enkelte dele (integrationskontrakt)
- > Kommunen skal i hver enkelt sag fastsætte en **forvaltning, der er ansvarlig for koordinering**
- > Tilbud om en **helbredsmæssig vurdering** inden for 6 måneder:
 - > Kommunen **skal** give tilbuddet til 1) kvoteflygtninge og 2) hvis en flygtning skønnes (*af sagsbehandleren*) at have behov for nærmere afdækning af fysiske og psykiske helbredsforhold
- > Kommunen **kan** tilbyde til familiesammenførte til flygtninge

Integrationslov - integrationsprogram

Flygtninge og familiesammenførte:

- > Integrationsprogram:
 - > Program for 1 år med mulighed for forlængelse i op til 5 år
 - > Intensivt og entydigt jobfokus
 - > Kommunen forpligtet til tidlig virksomhedsrettet indsats (sigte efter 2 uger og senest inden for 1 måned)
 - > Virksomhedsrettet indsats =
 - > virksomhedspraktik eller løntilskud for jobparate
 - > for aktivitetsparate forberedende forløb de første 6 måneder
 - > Højst 6 ugers pause mellem tilbud for jobparate

Integrationslov – Integrationsprogram

- > *Udgangspunktet er jobparathed, snæver undtagelse*
- > *Egentlig visitation på jobparat/aktivitetsparat efter 3 md.*
- > Virksomhedstilbuddets omfang:
 - > 15 timer pr. uge og varighed på 4 uger for jobparate
 - > Dog mulighed for 13 ugers varighed ved vanskeligheder og for aktivitetsparate – mulighed for forlængelse på 13 uger
 - > Unge (18-25 år): Uddannelsespålæg, men.....
- > Danskundervisning ved siden af og mellem tilbud
 - > Må ikke udgøre barriere for beskæftigelse

Integrationsgrunduddannelse (IGU)

- > **Målgruppe:**
 - > flygtninge og familiesammenførte under integrationsloven
 - > voksne mellem 18 og 40 år
- > **Består af**
 - > Ansættelse i lønnet praktik på virksomhed +
 - > Skoleundervisning med godtgørelse (sprog + erhvervsrettede kvalifikationer)
- > **Varighed og omfang:**
 - > 2 år med undtagelsesvis forlængelse
 - > 20 ugers undervisning i det samlede forløb (moduler)
 - > Placeres inden for 37 timers arbejdsuge

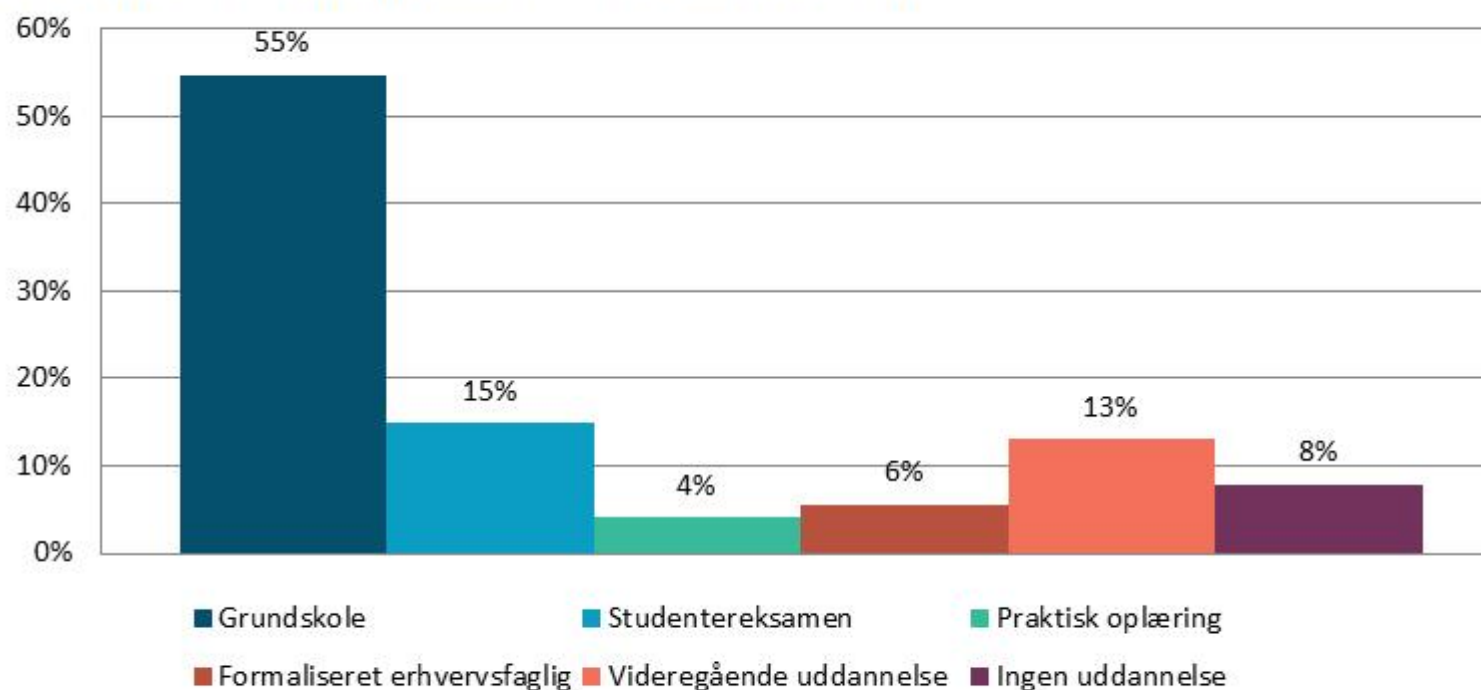
IGU, fortsat

- > **Aftale direkte** mellem flygtning og arbejdsgiver
- > Aflønning og arbejdsvilkår efter kollektive overenskomster
- > Godtgørelsen for skoledelen svarer til integrationsydelse (staten betaler)
- > Gennemført IGU ret til arbejdsløshedsunderstøttelse (dimittend)

- > *NB ansættelsesdelen kan tælle med i beregning af beskæftigelseskravet ved permanent opholdstilladelse*

Nyankomne flygtninges uddannelsesniveau

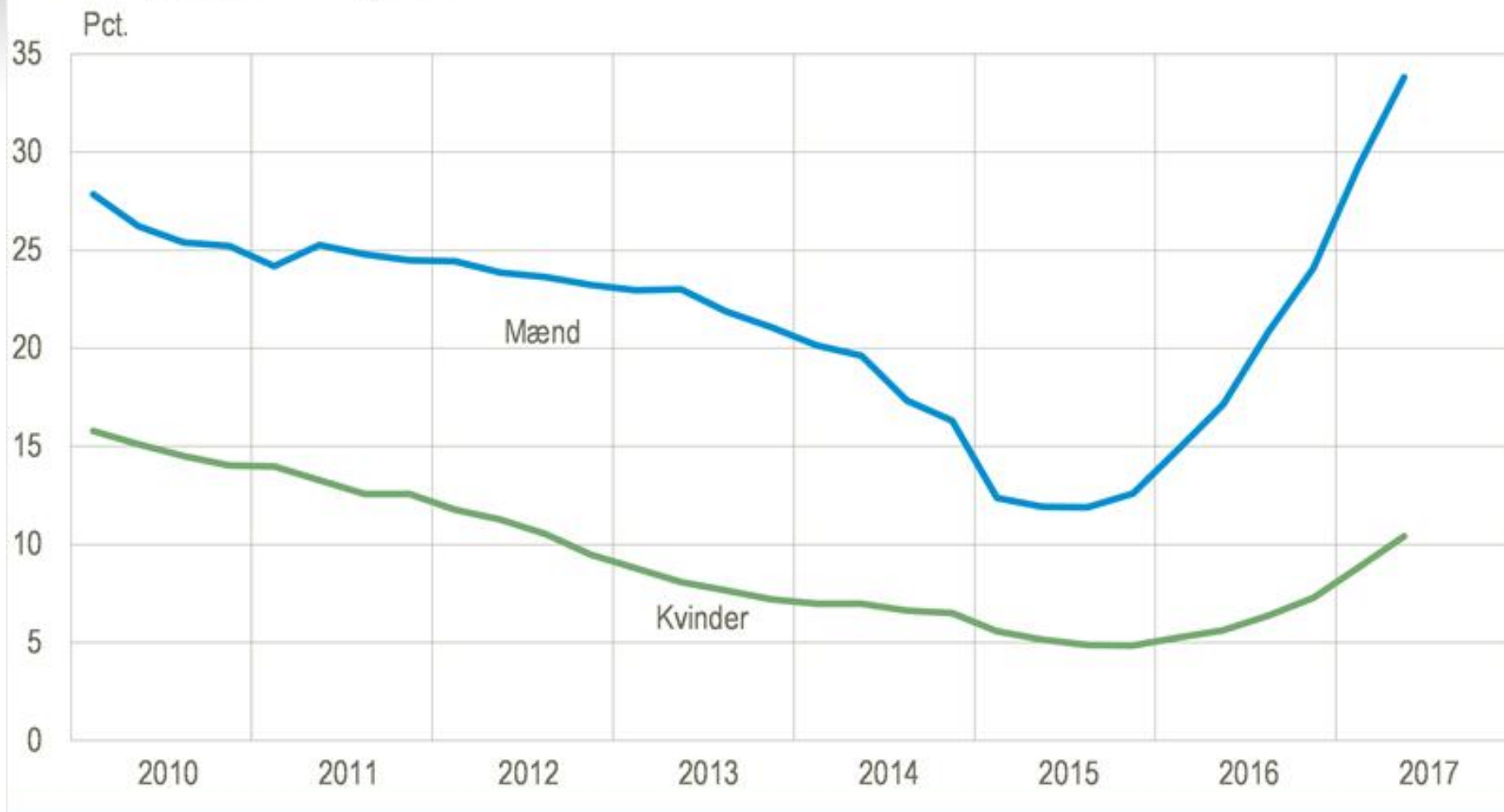
Figur 1: Nyankomne flygtninges højeste fuldførte uddannelse, pct.

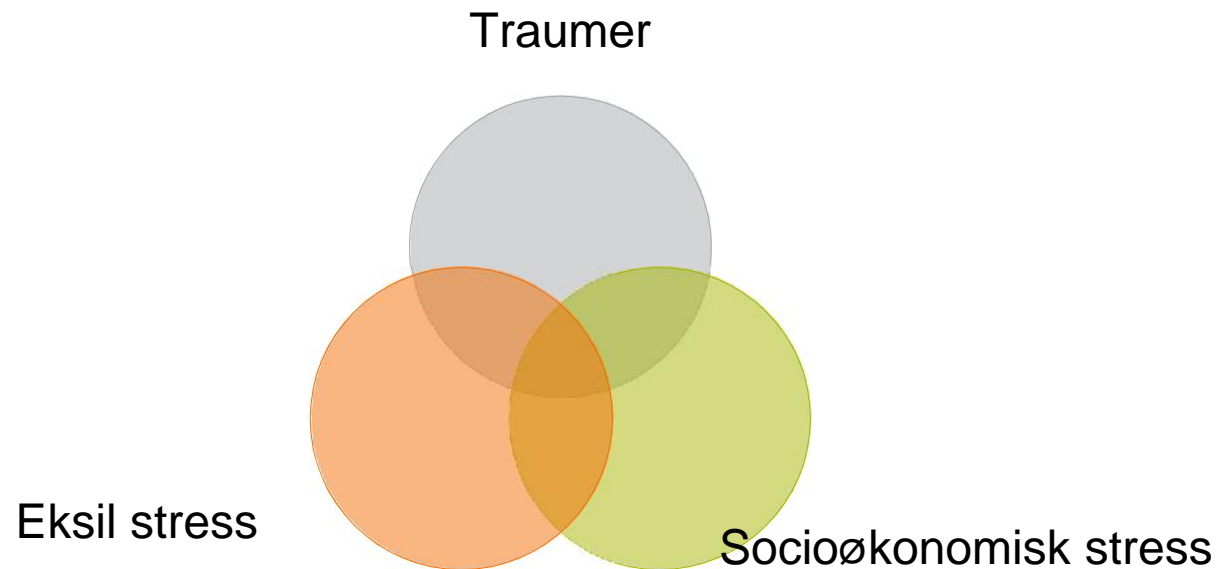
Note: Figuren er baseret på besvarelser om 1.036 flygtninge.

Kilde: Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriets og Rambøll Managements undersøgelse af flygtninges kompetencer.

Andel af personer i lønmodtagerbeskæftigelse blandt flygtninge for mænd og kvinder, sæsonkorrigeret

Traumer som en del af det samlede billede

Hvor kan du finde reglerne? Og hvor er der hjælp?

Finde reglerne og officiel vejledning?

- > Se myndighedernes vejledning og oplysning til borgerne, praksisnotater, ansøgningskemaer m.v. på:

www.nyidanmark.dk og www.borger.dk og www.uim.dk

Finde hjælp og rådgivning?

- > Husk vores frivillige rådgivninger. Find den nærmeste her:
<https://flygtning.dk/frivillig/hvad-vi-laver/frivilligraadgivning/adresser-og-aabningstider>
- > Særligt initiativ i forhold til den udskudte ret til familiesammenføring – sag anlagt ift den udskudte ret til familiesammenføring – Landsretten har givet staten medhold, nu på vej til Højesteret

Mette Blauenfeldt, Dansk Flygtningehjælp, 4. maj 2018

Tak for ordet

Mette.blauenfeldt@drc.dk

